SO SÁNH SINH TRƯỞNG, PHÁT TRIỂN, NĂNG SUẤT VÀ CHẤT LƯỢNG CỦA MỘT SỐ GIỐNG DƯA LƯỚI NHẬP NỘI TRONG ĐIỀU KIỆN NHÀ MÀNG

Nguyễn Thị Hương Cẩm[1], Võ Quốc Hoàng[2], Hoàng Thị Linh Chi[2], Nguyễn Thành Hào[2], Nguyễn Diệu Oanh[2], Lê Thị Lan Nhi[2], Chu Thị Khánh Lý[2], Y Thít Kbuôr[2], Đỗ Thị Kiều An[1], Nguyễn Văn Nam[1]

Ngày nhận bài: 24/3/2021; Ngày phản biện thông qua: 10/6/2021; Ngày duyệt đăng: 30/7/2021

TÓM TẮT

Nghiên cứu nhằm tuyển chọn giống dưa lưới nhập nội có thích ứng tốt, cho năng suất và chất lượng cao trong điều kiện nhà màng. Thí nghiệm gồm 4 công thức được bố trí theo kiểu hoàn toàn ngẫu nhiên, một yếu tố, 3 lần nhắc lại. Kết quả cho thấy, giống dưa lưới nhập nội Earl's Red Hybrid Melon có khả năng sinh trưởng, phát triển thích hợp trong điều kiện nhà màng của Trường Đại học Tây Nguyên. Sau gieo 45 ngày, chiều dài thân chính đã bằng khoảng 117,64 - 126,61% so với các giống thí nghiệm (TL3, Benih Melon Kuning Hibrida Solaris và Benih Melon Hibrida Niagara). Ở thời điểm 60 ngày sau gieo, đường kính gốc thân cao hơn 35,78 - 48,28% và số lá cao hơn 6,17 - 13,15% so với các giống thí nghiệm. Sau gieo 90 ngày, đường kính quả cao hơn 19,72 - 27,14%; chiều cao quả cao hơn 12,59 - 14,93%; khối lượng trung bình quả cao hơn 9,70 - 58,06% so với các giống thí nghiệm. Do đó, năng suất của giống dưa lưới nhập nội Earl's Red Hybrid Melon đạt đến 36,91 tấn/ha, gấp từ 1,10 - 1,58 lần so với các giống thí nghiệm. Hơn thế nữa, giống Earl's Red Hybrid Melon cho màu sắc quả đẹp, thịt quả dày (3,33 cm) và độ Brix khá (10,73%). Kết quả cho thấy, Earl's Red Hybrid Melon là giống dưa lưới nhập nội tiềm năng có thể khuyến cáo đưa ra sản xuất đại trà trong điều kiện nhà màng.

Từ khóa: *dưa lưới nhập nội,* điều kiện *nhà màng, Earl's Red Hybrid Melon.*

1. MỞ ĐẦU

Dưa lưới (*Cucumis melo* L.) với bộ nhiễm sắc thể lưỡng bội 2n = 24 là một trong những loài quan trọng nhất trong chi Cucumis, họ Cucurbitaceae, bộ Cucurbitales, lớp Magnoliopsida và ngành Magnoliophyta, là cây trồng nhiệt đới có nguồn gốc từ châu Phi (Preeti và Raju, 2017; Waseem và cs, 2018). Một số tài liệu khác cho rằng, miền Nam châu Á cũng là nguồn gốc bản địa của dưa lưới (Biswas, 2006; Preeti và Raju, 2017; Endl và cs, 2018). Đây là rau ăn quả được trồng phổ biến trên thế giới, chủ yếu bán tươi và được xem là loại thực phẩm có giá trị dinh dưỡng cao, cung cấp rất nhiều tiền vitamin A (β-carotene), axit ascorbic, axit folic, vitamin B6, vitamin K, niacin, vitamin B2, vitamin B1; các khoáng chất (B, Ca, Cu, Fe, Mg, Mn, P, K, Na, Zn); đường; protein và nguồn enzyme phong phú (Lester, 2008; Majkowska-Gadomska, 2009; Department of Agriculture-Forestry-Fisheries, 2013; Waseem và cs, 2018; U.S. Department of Agriculture, 2020). Chính vì vậy, dưa lưới liệt kê vào danh sách các loại quả mang lại lợi ích cho sức khỏe như: tăng cường hệ miễn dịch; kiểm soát huyết áp; tăng cường thị giác; hỗ trợ giảm cân; hỗ trợ kiểm soát bệnh tiểu đường; giảm Cholesterol; phòng trị chứng lở loét, ung nhọt; chữa trị táo bón; ngăn ngừa sỏi thận, lão hóa xương và đặc biệt có khả năng phòng chống ung thư (Shivaprasad, 2013; Preeti và Raju, 2017; Waseem và cs, 2018). Hơn thế nữa, dưa lưới còn là loại rau ăn quả nhân giống bằng hạt có thời gian sinh trưởng ngắn, trồng được nhiều vụ trong năm với năng suất khá cao, mang lại hiệu quả kinh tế và giá trị xuất khẩu (Lester và Hodges, 2008; Shivaprasad, 2013; Waseem M. và cs, 2018).

Ở Việt Nam, dưa lưới xuất hiện khoảng 10 năm trở lại đây và bước đầu được ứng dụng các điều kiện công nghệ cao vào sản xuất theo hướng sản xuất hàng hóa. Việc sử dụng nhà màng và hệ thống tưới nhỏ giọt để sản xuất dưa lưới làm tăng hiệu quả kinh tế trong điều kiện sản xuất thâm canh cao, cho phép điều khiển được các yếu tố môi trường, hạn chế vấn đề sâu bệnh hại lây lan cũng như việc lạm dụng thuốc hóa học để phòng trừ, từ đó góp phần nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm, đáp ứng được yêu cầu về việc cung ứng sản phẩm rau, quả tươi, sạch trên thị trường.

Đắk Lắk có điều kiện khí hậu tương đối thích hợp cho cây dưa lưới sinh trưởng và phát triển. Tuy nhiên, các loại dưa lưới được bán trên thị trường tỉnh hiện nay chủ yếu được nhập khẩu hoặc được vận chuyển từ miền Nam nên không tránh khỏi chất lượng và mùi vị của dưa lưới thay đổi so với ban đầu. Việc nghiên cứu và sản xuất dưa lưới trong điều kiện công nghệ cao bước đầu được quan tâm

[1]Khoa Nông Lâm, Trường Đại học Tây Nguyên;
[2]Sinh viên Lớp Khoa học Cây trồng K2013, Trường Đại học Tây Nguyên;
Tác giả liên hệ: Nguyễn Thị Hương Cẩm; ĐT: 0974996119; Email: nthcam@ttn.edu.vn.